

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

641. An ob bannum capitale continens quoque confiscationem bonorum comprehendantur quoque pensiones, ita ut hæ transeant ad Fiscum, aut extinguantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

non transfuso, quin potius extincto. Lott. num. 353. & 354.

3. Respondeo tertio: Dum tamen quasi possessio illa transferentis fuit non solum longa, sed etiam longissima 30. annorum, translatus non tenetur ad justificationem gratiæ transferentis. Lott. num. 355. eod quod tunc præsumptio veritatis narratorum non oriatur translatus ex quasi possessione, quæ ipse utatur, sed ex præscriptione longissima; cum verisimile non sit, pensionem per adeo longum tempus fuisse exactam, & solutam, si gratia non fuisset justificata.

4. Respondeo quarto: Si neque transferens unquam adhuc exegit, sine dubio translatus tenetur ad justificandum non tantum translationem, sed & ipsius reservationis literas. Lott. num. 359. nisi ageretur contra illum, qui pensioni consentit; tali enim consensu supposito, sufficit justificare gratiam translationis, quæ ut plurimum consumitur circa habilitatem personæ, & qualitates expressas, quantumcunque non necessarias; ex enim omnino sunt justificandæ de ipso tempore translationis. Lott. num. 360. Unde etiam, si quis narravit se inhabilem, sed dispensatum, tenetur exhibere dispensationem, & justificare causam in ea narratam. Lott. num. 361. ex Decio in c. correctæ. n. 11. de confirm. utili vel inutili.

De extinctione pensionis.

Questio 638. An privatio beneficiorum extendat se ad pensiones, ita ut si quis privetur, aut privandus sit beneficio ob delictum, eo ipso quoque privetur, & privandus sit pensione Ecclesiastica, si quam habet, etiam dum id non exprimitur?

Respondeo: Præcendendo à stylo in contrarium, de quo testatur Farinac. apud Tond. loc. mox citand. id in genere dici non posse, quia nomine beneficii, præcipue in pœnalibus, & odiosis non venit pensio. Tond. qq. benef. p. 2. c. 1. § 4. n. 96. 97. juncto nu. 101. citans Gratian. discept. for. c. 397. n. 14. Sic quoque Card. de Luc. de pens. d. 49. n. 4. ait: quod licet pensiones Ecclesiastica retervata, ut tales pro Clerico assimilantur beneficiis, eorumque jure censentur (intellige, etiam respectu amissionis earundem) atramen certum sit, facilius in criminoso tolerabilem esse pensionis retentionem, quam beneficii; cum pensio non percutiat substantiam beneficii, nec jus spirituale tribuat super fructibus.

Questio 639. An ob hæresim extinguatur pensio?

Respondeo: Hæreticum non solum uti beneficiorum obtinendorum, ita etiam pensionum incapax esse Tond. loc. cit. nu. 117. citans Ricciul. tr. de person. extra grem. Eccl. existentibus. l. 5. c. 19. nu. 7. juxta dicta à nobis supra; sed etiam privari pensionibus obtentis. Lott. l. 1. q. 42. nu. 51. Ventrigl. to. 2. annot. 11. §. 3. n. 31. id ipsum extendentes ad hæretici filios, ac nepotes, ac citantes pro hac extensione Tho. Sauch. in sum. l. 2. c. 28. nu. 36. & Rotan in Conchens. pens. 6. Martii. 1609. quæ est decis. 123. p. 3. Recent. Intelligique hoc ipsum tam de filiis illegitimis, quam legitimis, ne majus privilegium habeat luxuria, quam castitas, ait Ven-

trigl. *ibid.* Item intelligi de nepotibus descendentibus per lineam paternam, non verò maternam. Item privationem illam pensionum afficere hos filios, & nepotes, etiam dum pater hæreticus fuit, tantum damnatus in contumacia, dommodo sit verus contumax, subjungit Ventrigl. in fine. n. 31.

Questio 640. An pensio extinguatur ob homicidium voluntarium, aliave crimina qualificata patrata à pensionario, aut ob contractam exinde, aut ab eo, Irregularitatem?

Respondeo: Quemadmodum beneficia obtenta non vacant per homicidium, aliisque crimina, quamvis irregularitatis induciva, nisi in casibus, quibus ita jure statutum sit, etsi crimen possit esse justum motivum judici ad damnandum ad hæc pœnam privationis beneficiorum: ita pariter loquendum de extinctione pensionis, & quidem à fortiori. Card. de Luc. de pens. d. 49. n. 3. & 4. d. 47. n. 11. ubi expressè: homicidium voluntarium, aut aliud crimen, quamvis majoris irregularitatis inducivum, non causat amissionem pensionis, vel beneficii. Atque ita intrat argumentum à fortiori, ut si per homicidium, aliisque qualificata delicta, non vacant beneficia, multò minus amittantur pensiones. Unde jam patet responso ad secundum, nimirum irregularitatem supervenientem, uti non causare vacationem beneficii, ita nec extinctionem pensionis. Card. de Luc. loc. cit. n. 11.

Questio 641. An ob bannum capitale, continens quoque confiscationem bonorum, comprehendantur quoque pensiones, ita & ut hæc transeant ad Fiscum, aut extinguantur?

Respondeo primo: Si sermo est de pensione merè temporali (intelligendum videtur, non tam de pensione laicali, hoc est, desumpta ex fructibus Ecclesiæ, & assignata laico pro ministerio aliquo temporali ei exhibito, quam de pensione alia omnino seculari assignata ex bonis aliis secularibus) ea venit sub confiscatione bonorum ad commodum fisci. Card. de Luc. de pens. d. 49. n. 7. ex Gamb. loc. paulò post. citando. si verò sermo est de pensione Ecclesiastica, ea neque quò ad commodum, seu commoditatem tranlit ad fiscum Ecclesiasticum, durante vitâ istius pensionarii delinquentis, ut expressè ex Gamb. de por. leg. l. 6. ex n. 722. & præcipue n. 240. asserit Lott. l. 1. q. 42. n. 33. Sed continuò latâ sententiâ talis banni capitalis ob delictum, tanquam per mortem civilem assimilata morti naturali extinguitur, Ecclesiâ libertatem acquirente, eo modo, quo de jurepationatus non transeunte in fiscum pœnalem, cum publicatione bonorum ex delicto dici solet. Card. de Luc. loc. cit. ita expressè dicens distingui, & teneri à Gamb. eod. loc. quo illum citavit Lott. Probat id ipsum Card. de Luca. num. 8. & 9. quòd, cum pensionarius per bannum capitale dicatur effici servus pœnæ, & incapax possidendi bona, ac jura, ea transire non possunt in fiscum, ita gerentem vices, & personam hæredis anomali delinquentis; neque ea stare possunt in aëre, ac sine possessore, & domino; adeoque, sicut per capitis diminutionem maximam ex banno capitali resultantem extinguitur usufructus (juxta cujus terminos, ut plurimum regulatur pensio) ita & pensio, utpote in qua tanquam jure vitalitio non datur formalis translatio de uno in alium, neque vacatio,

catio, sed solum extinctio, redeunte Ecclesia ad pristinam libertatem; secus ac contingit in beneficiis, in quibus perdurantibus in suo esse datur vera vacatio, dum non implicat, Ecclesiam, vel Capellam ad tempus aliquod viduatam sub nullius dominio, sed quasi in incerto stare.

2. Notandum, responsum procedere non de banno, vel etiam sententia contumaciali simpliciter, sed de banno per annum contumaciam confirmato, & de sententia contumaciali, quam subsecuta non est intra annum purgatio contumacia; siquidem hoc anno elapso, sicut tum prius irtractabiliter resulter vacatio beneficiorum, ita & extinctio pensionis. Dum econtra labente adhuc eo anno a banno, & sententia contumaciali, durat adhuc spes, & potentia resolutionis ejusdem sententia, nempe resistentis a purgatione per comparationem infra annum, & sic ex solo banno contumaciali non dicitur resultere vera mors civilis, vel inductio maxima servitutis pena; sed solum induci videretur suspensio seu amissio conditionalis, ac revocabilis, quatenus scilicet contumacia non purgetur. Ac proinde, secuta ipsa purgatione, sit retrotractio ad suum initium quodam jure postliminii, & per excitationem potius a somno, quam a morte, seu per remotionem obstaculi, card. de Luc. l. c. n. 11.

3. Sed neque pensionario delinquenti suffragatur restitutio adversus bannum contumaciale, post annum obtenta; hac enim restitutio, cum non sit per viam justitiae, declarando innocentem, sed per viam gratiae, postquam Ecclesia jam perfecte redierat ad libertatem, operari non potest pensionis redintegrationem, & rursus excitationem servitutis Ecclesiae, nisi facta speciali mentione confiter, quod Papa explicitè vel implicitè redintegrationem concedere voluerit, tanquam per speciem novae reservationis. Card. de Luc. n. 12.

Quaestio 642. An amittatur pensio ob non delatum habitum Clericalem?

R. Espondeo affirmativè: Statuit enim Sixtus V. per Bullam incipientem; *Pastoralis sub dato prid. Kal. Feb. 1588.* quae est in Bullario Conflit. 92, ut, si habeas pensionem excedentè 60. ducatos de Camera, non deferat habitum, & tonsuram Clericalem, continuo sine ulla monitione, citatione, Judicis decreto aut ministerio eam ipso facto amittat. Lott. l. 1. q. 42. n. 52. Ventrigl. to. 2. annot. 11. §. 3. n. 28. Card. de Luc. de pens. d. 48. nu. 7. Ut tamen hac privatio locum habeat, requiritur Primò, quòd pensionarius tanto tempore non inceserit in habitu Clericali, ut omnium opinione reputetur laicus. Ventrigl. loc. cit. citans Ricciull. de person. extra Eccl. grem. exist. l. 7. c. 6. nu. 17. Barb. juris Eccl. l. 3. c. 11. nu. 49. in fine, juxta dicta alia à nobis de amissione beneficii ob eandem causam. Secundò ut pensionarius incedens in habitu Laicali pensionem actu exigat, vel per eum stet, quò minus exigat. Lott. loc. cit. n. 53. Ventrigl. loc. cit. juxta tenorem citatae Bullae. Sic etiam dictam privationem pensionis ob delatum habitum non procedere, dum pensionarius id faceret ob paupertatem, infirmitatem, verisimile periculum, vel si domi se contineret, ait Ventrigl. loc. cit. n. 29. citans Barbof. juris Eccl. l. 1. c. 4. n. 33. Dictam etiam Bullam Sixti V. in Gallia non esse receptam, & extra Galliam difficile fore ex hoc capite impetrationem, ait Tond. qq. benef. p. 3. c. 174. nu. 20.

P. Laurent. Fori Benef. Tom. III.

Quaestio 643. An extinguatur pensio propter obtentum officium saeculare, vel etiam propter feudum obtentum à principe laico?

1. R. Espondeo ad primum: Non convenire in hoc AA. Nam primò officium saeculare merè incompatible cum Clericatu, nimirum quo quis occupatur in criminalibus, quale v. g. est tabellio; natus Judicis criminalis. (cum id prohibitum sit Clericis, potissimum etiam ob juramentum, quod principi saeculari, à quo tale officium suscipitur, praestandum) causare amissionem pensionis Ecclesiasticae, non tecus, ac militiam: non verò officium saeculare, nullum admixtum habens exercitium jurisdictionis criminalis, quale v. g. esset Notarius circa acta voluntariae jurisdictionis, in confectioe scilicet Instrumentorum, vel etiam circa acta jurisdictionis contentiose in causis civilibus, tenent apud Card. de Luc. de pens. d. 47. n. 4. §. 6. cum Jo. And. Rotà in Pistoriens. pens. 23. Jun. 1670. Zaborel. in c. sicut. ne Clerici vel Monach. saecular. negot. se immisc. n. 2. aliisque adducti per Fagn. in cit. c. sicut. n. 12. & seq. item per Covar. qq. pract. c. 19. n. 8. & Farinac. in fragm. v. Clericus. n. 212. & seq.

2. Secundò ceteris ipse Card. de Luc. loc. cit. n. 3. dato, praemissam doctrinam esse veram, non tamen tenere, dum pensionarius ex titulo venditionis, vel alio assequeretur tale officium, potius in dominio ac habitu, pro emolumentis aliisque praeminentiis, quam pro actuali exercitio, quod per substitutos vel conductores geri solet, dum etiam viri vobiles, & magnates, Cardinales ad exercitium tale inepti, vel etiam, quibus tale exercitium indignum, talia officia per substitutos exercenda acquirunt pro solo emolumento, aliisque juribus, uti ait in ipsa Urbe Archiconfraternitatem Caritatis possidere officium criminale Gubernatoris, in quo omnes causae criminales tractentur, non tamen adversum qualitatè loci pii, & Ecclesiastici; cum exercitium illius sit penes Substitutos, Ceteris item idem Cardinalis. n. 11. dictam distinctionem inter officia saecularia habentia, & non habentia admixtum exercitium jurisdictionis criminalis nihil ad rem facere; cum id totum concernat incursum irregularitatis; irregularitatem autem supervenientem non causare amissionem beneficii aut pensionis, & in praesenti consideranda solum sit omnimoda incompatibilitas, ex qua resulter implicita dimissio Clericatus, ut dicitur paulò post de militia. Quinimò, ut idem Cardinalis. nu. 12. etiam si non solum accederet lex principis laici, inhabilitans Clericos, tam ad obtinenda, quam ad exercenda officia similia saecularia (quippe à qua induci nequit ista omnimoda incompatibilitas cum statu Clericali) sed ipsa prohibitio sacrorum Canonum super saecularium officiorum susceptione, & exercitio, adhuc tamen inde non resulteret vacatio beneficii, aut pensionis amissio ipso jure, sed juxta magis communem, & receptum citati Canonis Sicut, intellectum, ut plene Fagn. ibid. potest ab Ecclesiastico Superiore prohiberi dictorum officiorum susceptio, & exercitium, etiam sub pena privationis beneficii (idem est de privatione seu extinctione pensionis) & interim durante hoc illicito exercitio, quassum tanquam illicitè quassum praetendi, ut cadat sub spolio, Neque denique, ut idem Cardinalis nu. 17. obstat praestatio juramenti, facta principi saeculari, cum illud restrictum sit ad concernentia administrationem illius officii, quod à